

Sposoby oceniania osiągnięć edukacyjnych i wymagania edukacyjne z etyki w klasach 1-3 w roku szkolnym 2026/2027

1. Ocenianie osiągnięć edukacyjnych uczniów z etyki odbywa się zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa oświatowego, statutem szkoły oraz zasadami oceniania przyjętymi w szkole. Kryteria oraz sposoby oceniania są przedstawiane uczniom na początku roku szkolnego.

2. Zasady oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów określają obowiązujące przepisy prawa oświatowego, w szczególności ustawa o systemie oświaty oraz rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych, z późniejszymi zmianami.

3. Osiągnięcia edukacyjne uczniów z etyki są sprawdzane w szczególności poprzez:

- obserwacja aktywności i zaangażowania ucznia podczas zajęć,
- udział w rozmowach, dyskusjach i dociekaniach etycznych,
- wypowiedzi ustne i uzasadnianie własnego stanowiska,
- analiza opowiadań, sytuacji problemowych, ilustracji i przykładów,
- prace plastyczne, projekty i zadania wykonywane podczas zajęć,
- współpraca z innymi uczniami i respektowanie ich poglądów.

4. Sprawdziany i inne zaplanowane formy pisemnego sprawdzania wiadomości są zapowiadane z odpowiednim wyprzedzeniem, zgodnie z zasadami określonymi w statucie szkoły.

5. Przed wykonaniem zadania, pracy pisemnej lub innej formy sprawdzania wiedzy uczniowie są informowani o zakresie sprawdzanych wiadomości i umiejętności, ale również w miarę potrzeb, o kryteriach oceniania.

6. Przy ocenianiu z etyki uwzględnia się przede wszystkim stopień opanowania wiadomości i umiejętności określonych w wymaganiach edukacyjnych. Na I etapie edukacyjnym szczególnie ważne jest uczenie się przez działanie, rozmowę, doświadczenie i pracę na konkretnych sytuacjach. Nauczyciel ogranicza liczbę abstrakcyjnych pojęć, odwołuje się do języka dziecka, a nowe słownictwo etyczne wprowadza stopniowo i zawsze łączy z przykładem.

7. Osiągnięcia ucznia mogą być oceniane w formie stopnia lub informacji zwrotnej, zgodnie z przyjętymi w szkole zasadami oceniania.

8. Wymagania edukacyjne niezbędne do uzyskania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z etyki opracowano na podstawie obowiązującej podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej oraz realizowanego programu nauczania etyki w klasach 1-3.

9. Wymagania na poszczególne oceny

DZIAŁ/ OBSZAR	2-DOPUSZCZAJĄCY	3-DOSTATECZNY	4-DOBRY	5-BARDZO DOBRY	6-CELUJĄCY
KLASA 1 I. Ja-poznaję siebie. II. Ja i inni. III. Dobro i zło. IV. Zasady wspólnego życia.	Uczeń: rozpoznaje podstawowe wartości, takie jak dobro, zło, szacunek, uczciwość, odpowiedzialność, przyjaźń i pomoc innym, uczeń rozpoznaje podstawowe emocje własne i innych osób oraz potrafi nazwać je w prostych sytuacjach, uczeń odróżnia zachowania właściwe od niewłaściwych na podstawie prostych przykładów z życia codziennego, uczeń zna podstawowe zasady kulturalnego zachowania, współpracy, pomagania innym i rozwiązywania konfliktów, uczeń podejmuje próby wypowiedzienia własnego zdania na temat przedstawionej sytuacji oraz potrafi wskazać, które zachowanie uważa za właściwe, uczeń z pomocą nauczyciela podejmuje próby uzasadnienia swojego wyboru i słucha wypowiedzi innych osób.	Uczeń: wymienia i krótko wyjaśnia znaczenie podstawowych wartości, takich jak szacunek, uczciwość, odpowiedzialność, przyjaźń, sprawiedliwość i życzliwość, uczeń rozpoznaje właściwe i niewłaściwe zachowania w sytuacjach dotyczących relacji z rówieśnikami, rodziną i innymi osobami, uczeń opisuje podstawowe emocje i potrzeby człowieka oraz wskazuje sposoby właściwego reagowania na emocje innych osób, uczeń stosuje podstawowe zasady kulturalnego zachowania, współpracy, pomagania i rozwiązywania konfliktów, uczeń przedstawia własne zdanie dotyczące prostego problemu etycznego i podaje przynajmniej jeden powód swojego stanowiska, uczeń potrafi wysłuchać odmiennego zdania i uczestniczyć w rozmowie na temat przedstawionej sytuacji.	Uczeń: wyjaśnia znaczenie poznanych wartości i podaje przykłady ich realizowania w życiu codziennym, uczeń analizuje zachowanie bohaterów opowiadań, historyjek i sytuacji problemowych oraz wskazuje, które działania uważa za właściwe lub niewłaściwe, uczeń rozpoznaje uczucia, potrzeby i intencje innych osób oraz uwzględnia je podczas oceny przedstawionej sytuacji, uczeń proponuje sposoby rozwiązania prostych konfliktów z uwzględnieniem dobra i uczuć wszystkich uczestników sytuacji, uczeń samodzielnie przedstawia własne stanowisko i potrafi uzasadnić je konkretnym przykładem lub argumentem, uczeń aktywnie uczestniczy w rozmowach i dyskusjach, przestrzega zasad dialogu oraz okazuje szacunek osobom mającym inne zdanie.	Uczeń: samodzielnie analizuje sytuacje związane z wartościami, wyborami i odpowiedzialnością za własne postępowanie, uczeń wyjaśnia znaczenie wartości w różnych sytuacjach życiowych oraz wskazuje konsekwencje ich przestrzegania lub łamania, uczeń dostrzega różne punkty widzenia, uczucia, potrzeby i motywy osób uczestniczących w sytuacji problemowej, uczeń formułuje własne stanowisko wobec problemu etycznego i uzasadnia je kilkoma trafnymi argumentami lub przykładami, uczeń przewiduje możliwe konsekwencje różnych sposobów postępowania oraz proponuje rozwiązania uwzględniające dobro własne i innych osób, uczeń aktywnie i kulturalnie uczestniczy w dyskusji, zadaje pytania, odnosi się do wypowiedzi innych i potrafi zmienić lub uzupełnić swoje stanowisko pod wpływem rzeczowych	Uczeń: samodzielnie formułuje pytania dotyczące wartości, dobra, odpowiedzialności, sprawiedliwości, relacji międzyludzkich i trudnych wyborów moralnych, uczeń samodzielnie i wielostronnie analizuje problemy etyczne oraz przedstawia różne możliwe sposoby ich rozwiązania, uczeń jasno formułuje własne stanowisko, logicznie je uzasadnia, posługuje się przykładami i potrafi odnieść się do argumentów przedstawianych przez inne osoby, uczeń dostrzega złożoność sytuacji moralnych, przewiduje konsekwencje różnych decyzji oraz potrafi wskazać ich pozytywne i negatywne skutki, uczeń twórczo wykorzystuje poznane wartości i zasady w nowych, nietypowych sytuacjach oraz samodzielnie poszukuje

				argumentów.	rozwiązań problemów, uczeń prowadzi dojrzały jak na swój wiek dialog, szanuje odmienne poglądy, potrafi rzeczowo dyskutować i wykazuje szczególne zainteresowanie tematyką etyczną.
KLASA 2 Ja i moje wartości. Relacje z innymi. Człowiek i wspólnota. Pytania i filozoficzne dociekania.	uczeń rozpoznaje podstawowe wartości, uczeń wskazuje przykłady uczciwego i nieuczciwego zachowania, uczeń rozpoznaje podstawowe potrzeby i emocje innych osób, uczeń zna zasady współpracy w grupie, uczeń rozpoznaje proste sytuacje konfliktowe, uczeń podejmuje próby przedstawienia własnego zdania.	uczeń wyjaśnia znaczenie podstawowych wartości, uczeń rozpoznaje konsekwencje prostych wyborów, uczeń podaje przykłady zachowań świadczących o szacunku i odpowiedzialności, uczeń wskazuje sposoby rozwiązania prostego konfliktu, uczeń przedstawia własne stanowisko w omawianej sprawie, uczeń podaje przynajmniej jeden argument uzasadniający swoje zdanie.	uczeń analizuje zachowania bohaterów opowiadań i sytuacji problemowych, uczeń wyjaśnia znaczenie uczciwości, sprawiedliwości, odpowiedzialności i szacunku, uczeń przewiduje podstawowe konsekwencje określonych zachowań, uczeń uwzględnia potrzeby i uczucia innych osób, uczeń samodzielnie uzasadnia własne stanowisko, uczeń potrafi odnieść się do odmiennego zdania.	uczeń samodzielnie analizuje problemy związane z wartościami, uczeń dostrzega różne punkty widzenia w sytuacji konfliktowej, uczeń porównuje możliwe sposoby rozwiązania problemu, uczeń przewiduje konsekwencje własnych decyzji dla siebie i innych, uczeń przedstawia stanowisko poparte argumentami i przykładami, uczeń aktywnie uczestniczy w filozoficznych dociekaniach.	uczeń samodzielnie formułuje pytania filozoficzne dotyczące codziennych problemów, uczeń analizuje sytuacje z perspektywy różnych osób, uczeń samodzielnie poszukuje argumentów na rzecz różnych rozwiązań, uczeń dostrzega trudności i sprzeczności związane z podejmowaniem decyzji, uczeń formułuje własne wnioski i potrafi je uzasadnić, uczeń twórczo uczestniczy w dyskusjach i dociekaniach.
KLASA 3 Człowiek i wartości. Relacje międzyludzkie. Człowiek we wspólnocie. Myślenie i argumentowanie	uczeń rozpoznaje podstawowe wartości i normy postępowania, uczeń odróżnia zachowania właściwe od niewłaściwych w prostych sytuacjach, uczeń rozpoznaje podstawowe prawa i obowiązki człowieka, uczeń podaje przykłady szacunku i odpowiedzialności, uczeń rozpoznaje proste sytuacje konfliktowe, uczeń podejmuje próbę przedstawienia i uzasadnienia własnego zdania.	uczeń wyjaśnia znaczenie podstawowych wartości, uczeń wskazuje konsekwencje prostych decyzji i zachowań, uczeń opisuje znaczenie szacunku, uczciwości, sprawiedliwości i odpowiedzialności, uczeń rozpoznaje różne punkty widzenia w prostej sytuacji, uczeń przedstawia własne stanowisko i podaje argument na jego poparcie, uczeń zna podstawowe zasady prowadzenia kulturalnego dialogu.	uczeń analizuje sytuacje dotyczące wyborów moralnych, uczeń wyjaśnia związek między wolnością a odpowiedzialnością, uczeń dostrzega potrzeby i uczucia różnych osób, uczeń porównuje możliwe rozwiązania sytuacji konfliktowej i wskazuje ich konsekwencje, uczeń samodzielnie uzasadnia własne stanowisko, uczeń potrafi wysłuchać i rzeczowo skomentować odmienne zdanie.	uczeń samodzielnie analizuje problemy dotyczące wartości i odpowiedzialności, uczeń dostrzega konflikty między różnymi wartościami, uczeń rozważa problem z perspektywy kilku osób, uczeń przewiduje konsekwencje różnych decyzji i ocenia ich skutki, uczeń buduje spójną argumentację popartą przykładami, uczeń aktywnie uczestniczy w dyskusjach i filozoficznych dociekaniach.	uczeń samodzielnie formułuje pogłębione pytania dotyczące problemów etycznych i filozoficznych, uczeń wielostronnie analizuje sytuacje moralne i przedstawia różne możliwe rozwiązania, uczeń logicznie uzasadnia własne stanowisko i potrafi odnieść się do argumentów innych osób, uczeń samodzielnie dostrzega konsekwencje decyzji dla jednostki, grupy i środowiska, uczeń formułuje własne wnioski na podstawie dyskusji i analizy

Człowiek i świat.					problemu, uczeń twórczo i aktywnie uczestniczy w filozoficznych dociekania.
-------------------	--	--	--	--	---

Uwaga: wymagania na wyższy poziom zakładają opanowanie wymagań poziomów wcześniejszych.